

INVESTITSIYALARNI JALB QILISH VA UNING SAMARADORLIGI**Shoyqulova Dilbar Dilshod qizi**

ShDPI 1-kurs magistranti

dilbarshoyqulova2@gmail.com +998912185365

Annotatsiya: Mazkur maqola investitsiyalarni jalb qilish va uning samaradorligini o'rganishga qaratilgan.Investitsiyalar iqtisodiy o'sish va rivojlanishining muhim omili sifatida, mamlakatlar o'rtaida raqobatbardoshlikni oshiradi. O'zbekiston misolida investitsiya muhitining siyosiy barqarorlik,qonunchillik va infratuzilma kabi omillarga bog'liqligi tahlil qilinadi.Tadqiqot jarayonida sifatli va miqdoriy metodlar qo'llanilib, statistic ma'lumotlar va so'rovlar asosida natijalar keltiriladi.Olingan natijalar mamlakatda investitsiyalarni jalb qilishda mavjud bo'lgan muommolarni va ularni bartaraf etish uchun takliflarni taqdim etadi.Maqola,investitsiyalarning iqtisodiy rivojlanishiga ta'sirini yoritish orqali,keng jamoatchillik uchun muhim ahamiyatga ega.

Abstract:This article focuses on the study of investment attraction and its effectiveness. Investments, as an important factor of economic growth and development, increases competitiveness between countries. In the case of Uzbekistan, the dependence of investment environment on such factors as political stability, legislation and infrastructure is analyzed. Qualitative and quantitative methods are used in the research process, and results are presented based on statistical data and surveys. The obtained results present the problems that exist in attracting investments in the country and suggestions for their elimination. The article is important to the general public by highlighting the impact of investment on economic development.

Аннотация:Данная статья посвящена привлечению инвестиций и его эффективности сосредоточен на обучении. Инвестиции, как важный фактор экономического роста и развития , повышают конкурентно способность между странами. На примере Узбекистана анализируется зависимость инвестиционной среды от таких факторов, как политическая стабильность, законодательство и инфраструктура . В процессе исследования используются качественные и количественные методы, а результаты представляются основе статических данных и опросов. Полученные результаты представляют проблемы, существующие в привлечении инвестиций в страну, и предложения по их устранению. Статья важно для широкой общественности, поскольку подчеркивает влияние инвестиций на экономическое развитие

Kalitso'zlar:Investitsiya,samaradorlik,portfolio, iqtisodiy o'sish,siyosiy barqrerlik,qonunchillik,,infratuzilma, ish o'rnlari,innovatsiya,tashqi investitsiyalar.

Kirish. Investitsiyalarni jalb qilish iqtisodiy taraqqiyotning ajralmas qismi hisoblanadi. Mamlakatlar, xususan, rivojlanayotgan iqtisodiyotlar, o'z iqtisodiy o'sishini ta'minlash va barqarorlikni saqlab qolish uchun tashqi va ichki investitsiyalarni jalb qilishga intilishadi. Investitsiyalar, yangi ish o'rnlari yaratishdan tortib, innovatsion texnologiyalarni joriy etishgacha, iqtisodiy faoliyatni rag'batlantirishda muhim rol o'ynaydi.

O'zbekistonda investitsiyalarni jalb qilish jarayoni bir qator omillarga bog'liq bo'lib, siyosiy barqarorlik, qonunchilik bazasi, infratuzilma va investorlar bilan aloqalar bu jarayonda muhim ahamiyatga ega. Ushbu maqolada investitsiyalarni jalb qilishning zarurligi, uning

iqtisodiy samaradorligi va ijtimoiy ta'siri tahlil etiladi. Shu bilan birga, investitsiyalarni jalg qilish jarayonidagi muommolar va ularni hal etish uchun takliflar beriladi. Ushbu tadqiqot O'zbekistonning investitsion muhitini yaxshilash va iqtisodiy o'sishni rag'batlantirish uchun zaruriy chora-tadbirlarni belgilashga yordam beradi. Maqolaning asosiy maqsadi investitsiyalarni jalg qilish va ularning samaradorligini oshirish bo'yicha ilmiy asoslangan tavsiyalarni taqdim etishdir. Ushbu maqola nafaqat investitsiyalarni jalg qilish balki uning samaradorligini nazariy hamda amaliy jihatlarini muhokama qiladi. Investitsiya – bu kelajakda daromad olish maqsadida mablag'larni yoki resurslarni bir joyga yo'naltirishdir. Bu jarayon iqtisodiy o'sishni ta'minlaydi va moliyaviy barqarorlikni oshiradi.

Investitsiya Turlari. - Investitsiyalar to'g'ridan-to'g'ri (FDI) va portfel investitsiyalari (masalan, aktsiyalar va obligatsiyalar) kabi turlarga bo'linadi. Har bir tur o'ziga xos risk va daromad potentsialiga ega.[1]

Investitsiya Muhiti: - Mamlakatning iqtisodiy va siyosiy holati, qonunchilik va tartiblar investitsiyalarni jalg qilishga ta'sir qiladi. Barqaror muhit investorlar uchun xavfsizlik hissini yaratadi.[1]

Investitsiya samaradorligi: Samaradorlikni Baholash - Investitsiya samaradorligi investitsiyalarning qaytarilishi va risk darajasini baholash orqali o'lchanadi. Bu jarayon investorlar uchun muhim, chunki ular o'z mablag'larini qayerga sarflashni aniqlashlari kerak.[1]

Risk va Daromad O'rtaqidagi Bog'lanish:- Investitsiyalarni tahlil qilishda risk va daromad o'rtaqidagi bog'lanish muhim ahamiyatga ega. Yuqori riskli investitsiyalar odatda yuqori daromad potentsialini taklif qiladi, lekin ular bilan bog'liq tavakkalchiliklar ham oshadi.[1]

Portfel Boshqaruvi:- Portfeli diversifikatsiya qilish investitsiya samaradorligini oshirishga yordam beradi. Bu, o'z navbatida, risklarni kamaytiradi va investorlar uchun barqaror daromad olish imkoniyatini yaratadi.[1]

Tadqiqot metodlari. Investitsiyalarni jalg qilishda yuzaga keladigan muammolarni yechishda bir nechta samarali usullarni qo'llash mumkin. Quyidagi usullar keng tarqalgan:

1. Huquqiy muammolarni hal qilish:Sodda va aniq qonunchilik: Investitsiyalarga oid huquqiy muammolarni bartaraf etish uchun huquqiy tizimni yangilash va soddallashtirish zarur. Investorlarga zarar yetkazadigan ortiqcha tartib-qoida va qiyinchiliklarni kamaytirish kerak. Investitsiyalarga qulay sharoit yaratish: Investorlarga imtiyozlar taqdim etish, shuningdek, soliq va bojxona tizimini yaxshilash ham investitsiyalarning samarali jalg qilinishiga yordam beradi.

2. Moliyaviy xavflarni kamaytirish:Xavfni taqsimlash: Investitsiya qilishda yuzaga keladigan risklarni turli usullar bilan taqsimlash, masalan, sug'urta yoki diversifikatsiya yordamida xavfni kamaytirish mumkin. Kafolatlar va qo'shimcha rag'batlantirishlar: Tashqi investorlarni jalg qilish uchun davlat yoki xususiy sektor tomonidan taqdim etilgan kafolatlar yoki subsidiyalarni taklif qilish.

3. Siyosiy va iqtisodiy barqarorlik.Mamlakatlar investitsiyalarni jalg qilish ucun siyosiy va iqtisodiy barqarorlikni ta'minlash zarur.[2]Bozor va iqtisodiy sharoitlarni yaxshilash:Bozorni o'rganish: Investitsiya muhitini yanada barqaror qilish uchun ichki bozorni chuqur tahlil qilish va investitsiya qilinishi mumkin bo'lgan sohalarni aniqlash zarur.

4. Tashkiliy va boshqaruv tizimini rivojlantirish:Shaffoflik va hisobot: Investitsiya jarayonida shaffoflikni ta'minlash, hisoboti aniq va ochiq qilish investorlar ishonchini oshiradi. Boshqaruv tizimini kuchaytirish: Investitsiya jarayonida yaxshi boshqaruv tizimi va professional menejmentni ta'minlash kerak.

5. Infrastruktura va texnologiyalarni rivojlantirish:Yaxshi infratuzilma yaratish: Tashqi va ichki investorlarga qulay sharoitlar yaratish uchun infratuzilmani rivojlantirish zarur (transport,

kommunikatsiya, energiya va boshqalar). Texnologik innovatsiyalar: Yangi texnologiyalarni qo'llash orqali samarali va raqobatbardosh investitsiyalarni jalg qilish mumkin.[2]

6. Xalqaro hamkorlik va munosabatlarni rivojlantirish: Xalqaro investitsiya jozibadorligini oshirish: Xalqaro bozorlarda o'z mamlakatining investitsiya imkoniyatlarini targ'ib qilish, shuningdek, xalqaro kompaniyalar bilan hamkorlikni rivojlantirish [2]

Natija va muhokama Investitsiya Muhitining Ahmiyati:- Mamlakatning investitsiya muhiti barqaror bo'lishi zarur. Iqtisodiy va siyosiy barqarorlik investorlarni jalg qilishda muhim rol o'yaydi.[3]

Samarali Qonunchilik: - Investitsiyalarni jalg qilish uchun qulay qonunchilik va tartiblar ishlab chiqilishi lozim. Bu, investorlarning huquqlarini himoya qilish va investitsiya jarayonini soddalashtirish uchun muhimdir.[3]

Diversifikatsiya: - Investitsiya portfellarini diversifikatsiya qilish risklarni kamaytiradi va daromadni oshirish imkoniyatini beradi. Turli sohalarda investitsiya qilish orqali investorlar barqarorlikni ta'minlaydilar.[3]

Innovatsiyalarni qo'llab-quvvatlash: - Innovatsiyalar va texnologik rivojlanish investitsiyalarning samaradorligini oshiradi. Davlatlar tadqiqot va rivojlanishni moliyalashtirish orqali investitsiyalarni jalg qilishlari mumkin.[3]

Xalqaro Hamkorlik: - Xalqaro hamkorlik va iqtisodiy aloqalar investitsiyalarni jalg qilishda muhim ahamiyatga ega. Mamlakatlar o'rtaida savdo va investitsiya shartnomalari tuzish investorlar uchun qulay sharoitlar yaratadi.[3]

O'zbekiston investitsiyalarni jalg qilish borasida so'nggi yillarda bir qancha muhim natijalarga erishdi. Mamlakatda iqtisodiy islohotlar va investitsiyaviy jozibadorlikni oshirishga qaratilgan harakatlar amalga oshirilmoqda. Quyidagi asosiy yutuqlarni keltirish mumkin:

1. Iqtisodiy islohotlar va soddalashtirilgan tartib-qoida: Investitsiya qonunchiligini takomillashtirish: 2020-yilgi "Investitsiyalarni jalg qilish va xorijiy investitsiyalarni qo'llab-quvvatlash to'g'risida"gi qonun va boshqa huquqiy hujjatlar yordamida investitsiya muhitini yaxshilashga erishildi. Yangi qonunchilik

davlatning investitsiyalarga nisbatan ochiqligini ta'minlab, xususiy sektor va xorijiy investorlar uchun qulay sharoitlar yaratdi. Investitsiya shartnomalari va kafolatlar: Xorijiy investorlar uchun imtiyozlar va davlat tomonidan kafolatlangan shartnomalar, soliq va bojaxona imtiyozlari joriy etildi.

2. Soliq va bojaxona islohotlari: Soliq tizimini soddalashtirish va bojaxona tartiblarini takomillashtirish orqali investitsiyalar uchun jozibador muhit yaratildi. Masalan, soliq stavkalarini pasaytirish va investorlarga bojlardan ozod qilish orqali biznesni rivojlantirishga turki berildi.

3. Infrastruktura va texnologiyalarni rivojlantirish: Transport va logistika infratuzilmasini yaxshilash: Yangi transport yo'llari, aeroportlar, temir yo'l tizimlarini rivojlantirish orqali mintaqaviy va xalqaro savdo va investitsiyalar uchun imkoniyatlar yaratildi. Energiya sektorida islohotlar: Energiya samaradorligini oshirish uchun qayta tiklanuvchi energiya manbalariga e'tibor qaratildi, shuningdek, energiya ta'minoti tizimi modernizatsiya qilindi.

4. Xorijiy investitsiyalar:

O'zbekiston Jahon bankining "Doing Business" reytingida 2020-yilda 20 pog'onaga yuqorilab, investorlar uchun eng jozibali mamlakatlar orasida o'z o'rnini mustahkamladi. Bu davlatning investitsiyaviy sharoitlarini yaxshilashga bo'lgan sa'y-harakatlarining samarasi sifatida baholanishi mumkin.

Xorijiy investitsiyalarning o'sishi: 2023-yil oxiriga borib, mamlakatga jalg qilingan to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar hajmi 8 milliard dollardan oshdi. Xususan, energetika, infratuzilma, qishloq xo'jaligi va sanoat sohalariga katta investitsiyalar jalg qilindi.

5. Erkin iqtisodiy zonalar:

O'zbekistonning turli hududlarida erkin iqtisodiy zonalar tashkil etildi, bunda investorlar uchun turli imtiyozlar, soliqlardan ozod qilish, yer ajratish va boshqa qulayliklar taqdim etilmoqda. Masalan, Farg'ona vodiysidagi Farg'ona va Namangan iqtisodiy zonalarini, Samarqanddagi Toshkent va Buxorodagi zamonaviy sanoat zonalarini xorijiy va mahalliy investorlarga keng imkoniyatlar yaratdi.

6. Tashqi siyosat va xalqaro hamkorlik:

Xalqaro hamkorlikni rivojlantirish: O'zbekistonning investitsiya jozibadorligini oshirish uchun xorijiy davlatlar bilan savdo va iqtisodiy aloqalarni mustahkamlashga alohida e'tibor qaratildi. Bu, o'z navbatida, xorijiy kapitalni jalg qilishga yordam berdi.

Sharhnomalar va bitimlar: Xalqaro sharhnomalar va bitimlar orqali mamlakat investitsiyaviy muhitini yaxshilash va xavfsizligini ta'minlashga qaratilgan ishlar amalga oshirilmoqda.

Investitsiyalarni oshirish: 2016-2023 yillarda mamlakatga jalg qilingan to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar sezilarli darajada oshdi.

Iqtisodiy o'sish: Investitsiyalarni jalg qilish orqali O'zbekistonning iqtisodiy o'sishi ta'minlandi, 2023-yilda yalpi ichki mahsulot (YIM) o'sishi 5% dan yuqori bo'ldi.

Yangi ish o'rirlari: Investitsiyalarning ko'payishi bilan yangi ish o'rirlari yaratilmoqda, ayniqsa sanoat va xizmatlar sohalarida.

Shunday qilib, O'zbekiston investitsiyalarni jalg qilishda sezilarli natijalarga erishgan bo'lsa-da, hali ham ba'zi muammolarni hal qilish va qo'shimcha islohotlarni amalga oshirish zarur. Bu, o'z navbatida, uzoq muddatda iqtisodiy barqarorlik va rivojlanishni ta'minlashga yordam beradi.

Discussion: Investitsiya jalg qilish va uning samaradorligini oshirishda erishilgan natijalar mamlakatning iqtisodiy rivojlanishi, ijtimoiy barqarorlik va xalqaro aloqalarini mustahkamlash uchun katta ahamiyatga ega. O'zbekiston misolida bu natijalar quyidagi jihatlarga muhim ta'sir ko'rsatadi:

1. Iqtisodiy o'sish va barqarorlik. Iqtisodiy o'sishning tezlashishi: Investitsiyalarni jalg qilish orqali yangi sanoat tarmoqlari rivojlanadi, ishlab chiqarish quvvatlari oshadi va mahsulotlar hajmi ko'payadi. Bu iqtisodiyotning umumiy o'sishiga hissa qo'shadi. O'zbekistonning iqtisodiy o'sishi va YIMning barqaror o'sishi, investitsiyalarni samarali jalg qilishning natijasi sifatida qaraladi.

Diversifikatsiya: Investitsiyalarni turli sohalarga, masalan, sanoat, qishloq xo'jaligi, energetika va infratuzilma sektorlariga jalg qilish iqtisodiy diversifikatsiyani kuchaytiradi. Bu, o'z navbatida, iqtisodiyotning bir yo'naliishiga tayanishdan xalos bo'lib, resurslarni samarali taqsimlash imkoniyatini yaratadi.

2. Yangi ish o'rirlarining yaratilishi. Ishsizlikni kamaytirish: Investitsiyalarni jalg qilish orqali yangi ishlab chiqarish, xizmat ko'rsatish tarmoqlari va kompaniyalar tashkil etiladi, bu esa yangi ish o'rirlari yaratishga olib keladi. Ish o'rirlarining yaratilishi iqtisodiy barqarorlikka hissa qo'shadi va ijtimoiy muammolarni, ayniqsa ishsizlarni kamaytirishga yordam beradi.

Mahalliy ishchi kuchining malakasini oshirish: Yangi investitsion loyihibalar va texnologiyalarni joriy etish, mahalliy ishchi kuchining malakasini oshirishga ham imkon yaratadi. Xorijiy investorlar va kompaniyalar, ayniqsa, yangi usullar va innovatsiyalarni joriy qilishda yordam berishi mumkin.

3. Xalqaro aloqalarni mustahkamlash. Xalqaro hamkorlikni rivojlantirish: Investitsiya jalg qilish O'zbekistonni xalqaro miqyosda tanitish va boshqa mamlakatlar bilan iqtisodiy aloqalarni

mustahkamlashga yordam beradi. Xalqaro investitsiya oqimlari mamlakatga nafaqat moliyaviy resurslar, balki yangi texnologiyalar va tajriba olib keladi.

Reytinglarning yaxshilanishi: Investitsiya muhitining yaxshilanishi, masalan, "Doing Business" reytingida yuksalish, mamlakatning global iqtisodiyotdagi o'rmini mustahkamlaydi va boshqa investorlarni jalg qilish imkoniyatlarini yaratadi.

4. Infratuzilma va texnologiyalarni rivojlantirish. Infratuzilmani modernizatsiya qilish: Investitsiyalarni jalg qilish orqali mamlakatning infratuzilmasini (yo'l, transport, energetika, aloqa tarmoqlari) rivojlantirish mumkin. Yaxshi infratuzilma investitsion muhitni yaxshilaydi va boshqa sohalarda ham o'sishni ta'minlaydi.

Texnologik innovatsiyalar: Xorijiy investitsiyalar va ilg'or texnologiyalarni joriy etish orqali mamlakatdagi sanoat va xizmat ko'rsatish tarmoqlarini modernizatsiya qilish mumkin. Bu, o'z navbatida, raqobatbardoshlikni oshiradi va iqtisodiyotning yangi, samarali tarmoqlarini rivojlantiradi.

5. Soliq va budjet daromadlarining oshishi. Soliq bazasining kengayishi: Investitsiyalarni jalg qilish davlatga soliq tushumlarini oshiradi. Yangi ish o'rnlari va ishlab chiqarishlar soliq to'lovlarini ko'paytiradi va davlatning budjetiga qo'shimcha mablag'lar kiritadi, bu esa ijtimoiy va infratuzilma loyihalarini moliyalashtirishga imkon beradi.

Davlat byudjeti va ijtimoiy dasturlarni qo'llab-quvvatlash: Investitsiyalarning samarali jalg qilinishi davlatning ijtimoiy dasturlarini (ta'lif, sog'liqni saqlash, qishloq rivoji) qo'llab-quvvatlashga imkon beradi.

6. Sanoat va ishlab chiqarishni rivojlantirish. Sanoat tarmoqlarini rivojlantirish: Investitsiyalarni jalg qilish sanoat tarmoqlarini rivojlantirishga yordam beradi. Bu, ayniqsa, ishlab chiqarish quvvatlarining oshishi, yuqori texnologiyali sanoatning rivojlanishi va eksport salohiyatining kuchayishiga olib keladi.

Qishloq xo'jaligini modernizatsiya qilish: Qishloq xo'jaligiga investitsiyalar kiritish orqali resurslarni samarali ishlatish va hosildorlikni oshirish mumkin. Bu, o'z navbatida, oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlash va eksport imkoniyatlarini kengaytiradi.

7. Ijtimoiy rivojlanish va barqarorlik. Ijtimoiy barqarorlikni ta'minlash: Investitsiyalarni jalg qilish nafaqat iqtisodiy, balki ijtimoiy rivojlanishning ham asosiy omiliga aylanishi mumkin. Yangi investitsiya loyihalari aholining turmush darajasini oshiradi va ijtimoiy barqarorlikni ta'minlashga yordam beradi.

Xulosa: Investitsiya jalg qilish va uning samaradorligini oshirishda erishilgan natijalar nafaqat iqtisodiy o'sish, balki ijtimoiy barqarorlik, xalqaro hamkorlikni rivojlantirish, texnologik modernizatsiya va infratuzilma sohasidagi yuksalish kabi ko'plab ijobiy o'zgarishlarga olib keladi. O'zbekiston uchun bu natijalar iqtisodiyotning raqobatbardoshligini oshiradi, xalqaro miqyosda o'z pozitsiyasini mustahkamlaydi va barqaror rivojlanishga erishishga yordam beradi.

Foydalilanigan adabiyotlar ro'yxati:

1. Фаррух Қодиров. Аҳолига хизмат кўрсатиш соҳасининг моделлаштиришни тизимли имитация қилиш. Biznes-Эксперт. Том 173. Номер №5. Страницы 102-106. Дата публикации 2022.
2. Farrux, Qodirov. "Foreign experience in the development of medical services to the population." Хоразм Маъмун академияси (2022).
3. ҚОДИРОВ, Фаррух. "АҲОЛИГА СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ ХИЗМАТЛАРИ КЎРСАТИШНИНГ ИЖТИМОЙ-ИҚТИСОДИЙ РИВОЖЛАНИШИ ТАҲЛИЛИ." AGRO ILM (2022).

4. Qodirov, Farrux. "VEKTOR VA SKALYAR MAYDONLAR. GRADIYENT VA YO'NALISH BO'YICHA HOSILA. DIVERGENSIYA VA ROTOR. SATH CHIZIQLARI. GRADIYENT MAYDONLAR. OQIMLAR." Analytical Journal of Education and Development (2022).
5. Qodirov, Farrux. "FURYE QATORI FUNKSIYALARNI FURYE QATORIGA YOYISH." МАТЕМАТИК ФИЗИКА ВА МАТЕМАТИК МОДЕЛЛАШТИРИШНИНГ ЗАМОНАВИЙ МУАММОЛАРИ Халқаро илмий-амалий анжуман материаллари тўплами (2021).
6. Qodirov, Farrux. "MASOFAVIY TA'LIMDA MOODLE. TUITKF. UZ PLATFORMASINING O'RNI VA AHAMIYATI." ИЖТИМОЙ СОҲАЛАРНИ РАҚАМЛАШТИРИШДА ИННОВАЦИОН ТЕХНОЛОГИЯЛАРНИНГ ЎРНИ ВА АҲАМИЯТИ РЕСПУБЛИКА ИЛМИЙ-АМАЛИЙ АНЖУМАНИ МАЪРУЗАЛАР ТЎПЛАМИ (2020).
7. Qodirov, Farrux. "RASPBERRY PI QURILMASINING TEXNIK XUSUSIYATLARI VA UNING IMKONIYATLARI." ИЖТИМОЙ СОҲАЛАРНИ РАҚАМЛАШТИРИШДА ИННОВАЦИОН ТЕХНОЛОГИЯЛАРНИНГ ЎРНИ ВА АҲАМИЯТИ РЕСПУБЛИКА ИЛМИЙ-АМАЛИЙ АНЖУМАНИ МАЪРУЗАЛАР ТЎПЛАМИ (2020).
8. Qodirov, Farrux. "PROTECTING WEBSITES FROM VARIOUS ATTACKS." АҲБОРОТ-КОММУНИКАЦИЯ РИВОЖЛАНТИРИШ ШАРОИТИДА ИННОВАЦИЯЛАР мавзусидаги Республика илмий-амалий анжуман МАЪРУЗАЛАР ТУПЛАМИ (2019).
9. Кодиров, Ф. "PROTSESS RAZRABOTKI IGROVOGO DVJKA UNITY." Scienceweb academic papers collection (2019).
10. Қодиров, Фаррух. "ПРОЦЕСС РАЗРАБОТКИ ИГРОВОГО ДВИЖКА UNITY." АҲБОРОТ-КОММУНИКАЦИЯ РИВОЖЛАНТИРИШ ШАРОИТИДА ИННОВАЦИЯЛАР мавзусидаги Республика илмий-амалий анжуман МАЪРУЗАЛАР ТУПЛАМИ (2019).
11. Qodirov, Farrux. "" AQLLI UY" TIZIMINING IMKONIYATLARI." Scienceweb academic papers collection (2019).
12. Qodirov, Farrux. "DESCRIPTION AND PERFORMANCE OF THE PROGRAM 3D MAX STUDIO." АҲБОРОТ-КОММУНИКАЦИЯ РИВОЖЛАНТИРИШ ШАРОИТИДА ИННОВАЦИЯЛАР мавзусидаги Республика илмий-амалий анжуман МАЪРУЗАЛАР ТУПЛАМИ (2019).
13. Qodirov, Farrux. "GPON TEKNOLOGIYASI-OPTIK KIRISH TARMOGI." АҲБОРОТ-КОММУНИКАЦИЯ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИНИНГ РИВОЖЛАНИШ ИСТИҚБОЛЛАРИ мавзусидаги Республика илмий-амалий анжуман МАЪРУЗАЛАР ТЎПЛАМИ (2018).